การดำเนินการเมื่อพนักงานสอบสวนไม่รับคำร้องทุกข์ของผู้เสียหาย

โดย เอกสยาม ชัยศร ที่ปรึกษากฎหมาย
บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด

> เนื้อหานี้เป็นข้อมูลกฎหมายทั่วไป ไม่ใช่ความเห็นทางกฎหมายเฉพาะกรณี การพิจารณาแต่ละเรื่องต้องอาศัยข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานของเรื่องนั้น ฉบับออนไลน์ที่ปรับปรุงล่าสุดอยู่ที่ https://eksiampolicestationprep.com/filing-a-criminal-complaint/police-refuse-complaint/

สาระสำคัญโดยสรุป

- ผู้เสียหายมีสิทธิร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 123 และถ้าร้องทุกข์ด้วยปาก กฎหมายกำหนดให้พนักงานสอบสวนบันทึกไว้
- มาตรา 122 กำหนดกรณีที่พนักงานสอบสวนจะไม่ทำการสอบสวนก็ได้ คือ ผู้เสียหายไม่ยอมร้องทุกข์ตามระเบียบ ผู้เสียหายฟ้องคดีเองโดยไม่ได้ร้องทุกข์ก่อน หรือคำกล่าวโทษไม่ปรากฏตัวผู้กล่าวโทษ
- ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสร็จที่ 679/2544 เห็นว่าข้อ 11 วรรคหนึ่ง แห่งประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ฉบับที่แก้ไขใน พ.ศ. 2542 เป็นแนวทางที่ถูกต้อง ข้อนี้ตามถ้อยคำที่ความเห็นยกไว้ ให้รับคำร้องทุกข์ ตามกฎหมาย ไว้ สอบสวน และ ให้ ลง ราย งานประจำวัน ชี้แจง หลักกฎหมาย เมื่อ เรื่อง ไม่ใช่ คำร้องทุกข์หรือเป็นเรื่องทางแพ่ง
- ผู้เสียหาย ร้องทุกข์ ต่อ พนักงาน ฝ่ายปกครอง หรือ ตำรวจ ซึ่ง มี ตำแหน่ง รอง หรือ เหนือ พนักงานสอบสวน ได้ ตามมาตรา 124 ถ้า เป็น หนังสือ เจ้าพนักงาน ผู้รับ ต้อง รีบ ส่ง ไป ยัง พนักงานสอบสวน ถ้า ร้องทุกข์ ด้วย ปาก ต้องรีบจัดให้ผู้เสียหายไปพบพนักงานสอบสวน
- ผู้ที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการไม่กระทำการของข้าราชการตำรวจอันมิชอบ มีสิทธิร้องเรียนต่อ ก.ร.ตร. ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2565 มาตรา 50

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiampolicestationprep.com/filing-a-criminal-complaint/police-refuse-complaint/

- เจ้าพนักงาน ที่ ละเว้น การ ปฏิบัติหน้าที่ โดยมิชอบ เพื่อให้ เกิด ความเสียหาย แก่ ผู้ หนึ่ง ผู้ใด อาจ มีความผิด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 ความผิด นี้ ต้อง มี เจตนา การไม่ รับ คำร้องทุกข์ ทุก กรณี จึง ไม่ เป็น ความผิดตามมาตรานี้เสมอไป

หน้าที่ของพนักงานสอบสวนเมื่อผู้เสียหายมาร้องทุกข์

การร้องทุกข์เป็นสิทธิของผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 123 ซึ่งอธิบายขั้นตอนทั่วไปไว้ในหน้าหลัก แจ้งความร้องทุกข์ที่สถานีตำรวจ หน้านี้อธิบายเฉพาะกรณีที่ผู้เสียหายไปสถานีตำรวจแล้วพนักงานสอบสวนไม่รับคำร้องทุกข์ไว้ดำเนินการ

มาตรา 123 วรรคหนึ่งบัญญัติว่าผู้เสียหายอาจร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนได้ วรรคสองกำหนดรายการที่คำร้องทุกข์ต้องมี ได้แก่ ชื่อและที่อยู่ของผู้ร้องทุกข์ ลักษณะแห่งความผิด พฤติการณ์ต่าง ๆ ที่ความผิดได้กระทำลง ความเสียหายที่ได้รับ และชื่อหรือรูปพรรณของผู้กระทำผิดเท่าที่จะบอกได้ และวรรคสามให้ร้องทุกข์เป็นหนังสือหรือด้วยปากก็ได้ ถ้าร้องด้วยปาก ให้พนักงานสอบสวนบันทึกไว้[1]

ความเห็นของสำนักงาน: ถ้อยคำ "ให้พนักงานสอบสวนบันทึกไว้" ในมาตรา 123 วรรคสาม กำหนดหน้าที่บันทึกคำร้องทุกข์ที่ร้องด้วยปาก พร้อมลงวันเดือนปีและลายมือชื่อผู้บันทึกกับผู้ร้องทุกข์ หน้าที่นี้เป็นหน้าที่บันทึก ไม่ใช่หน้าที่ต้องสอบสวนทุกกรณี เพราะมาตรา 122 ยังให้พนักงานสอบสวนไม่ทำการสอบสวนได้ในกรณีที่มาตรานั้นกำหนด

คำร้องทุกข์ตามกฎหมายต้องมีองค์ประกอบตามมาตรา 2 (7) คือ ผู้เสียหายกล่าวหาต่อเจ้าหน้าที่ว่ามีผู้กระทำความผิดขึ้น ซึ่งกระทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เสียหาย และการกล่าวหานั้นได้กล่าวโดยมีเจตนาจะให้ผู้กระทำความผิดได้รับโทษ[2] การแจ้งเพื่อเป็นหลักฐานโดยไม่ประสงค์ให้ดำเนินคดี เช่น การแจ้งเอกสารหาย จึงไม่เป็นคำร้องทุกข์ตามกฎหมาย

มาตรา 121 วรรคหนึ่งให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจสอบสวนคดีอาญาทั้งปวง และวรรคสองห้ามมิให้ทำการสอบสวนในคดีความผิดต่อส่วนตัว เว้นแต่จะมีคำร้องทุกข์ตามระเบียบ[3] ในคดีความผิดต่อส่วนตัว การรับคำร้องทุกข์จึงเป็นเงื่อนไขของอำนาจสอบสวน และมาตรา 120 ห้ามมิให้พนักงานอัยการยื่นฟ้องคดีใดต่อศาลโดยมิได้มีการสอบสวนในความผิดนั้นก่อน[4] คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3462/2567 ในหมวดคำพิพากษาศาลฎีกาที่เกี่ยวข้องของหน้านี้ วินิจฉัยตามมาตรา 120 ว่า ถ้าพนักงานอัยการฟ้องโดยมิได้มีการ

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiampolicestationprep.com/filing-a-criminal-complaint/police-refuse-complaint/

สอบสวนก่อน พนักงานอัยการไม่มีอำนาจฟ้อง ความเห็นของสำนักงาน: เมื่อการสอบสวนเป็นเงื่อนไขของการฟ้องคดีโดยพนักงานอัยการ คำร้องทุกข์ที่ไม่ได้รับไว้ดำเนินการจึงทำให้คดีไม่เข้าสู่ขั้นตอนที่รัฐจะดำเนินคดีให้ผู้เสียหาย

ประมวล ระเบียบการ ตำรวจ เกี่ยวกับ คดี เป็นระเบียบ ภายใน ของ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ความเห็น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 11) เรื่องเสร็จที่ 679/2544 ตอบข้อหารือของสำนักงานตำรวจแห่งชาติกรณีมีผู้ร้องทุกข์หรือกล่าวโทษเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ความเห็นนั้นเห็นว่า ข้อ 11 วรรคหนึ่ง แห่งประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ 13 บทที่ 3 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมใน พ.ศ. 2542 เป็น แนวทาง ที่ ถูกต้อง สอดคล้อง กับ หลักการ ดำเนิน คดีอาญา ของ พนักงานสอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา[5] และสรุปว่าในกรณีที่หารือ พนักงานสอบสวนต้องปฏิบัติตามข้อ 11 วรรคหนึ่ง[6]

ความเห็นฉบับเดียวกันบันทึกว่า ก่อนหน้านั้นคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ได้วินิจฉัยว่า เมื่อผู้ร้องทุกข์ได้ยื่นคำร้องทุกข์โดยชอบแล้ว พนักงานสอบสวนต้องรับคำร้องทุกข์แล้วดำเนินการสอบสวน เว้นแต่จะเป็นกรณีตามมาตรา 122 หรือเป็นเรื่องที่เห็นได้โดยชัดแจ้งว่าเป็นเรื่องทางแพ่ง ซึ่งจะลงประจำวันชี้แจงหลักกฎหมายไว้แล้วแจ้งผู้ร้องทุกข์ก็ได้ และเห็นว่าระเบียบเดิมที่ให้พนักงานสอบสวนวินิจฉัยในเบื้องต้นแล้วไม่สอบสวนต่อ เท่ากับให้พนักงานสอบสวนชี้ขาดคดีแทนพนักงานอัยการหรือศาล ซึ่งน่าจะไม่ถูกต้อง สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงแก้ไขระเบียบให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยนั้น[7] ข้อสังเกตของสำนักงาน: ความเห็นนี้ออกเมื่อ พ.ศ. 2544 ถ้อยคำของประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดีฉบับที่ใช้อยู่ในปัจจุบันอาจมีการแก้ไขภายหลัง ข้อความเกี่ยวกับข้อ 11 ในหน้านี้จึงเป็นถ้อยคำตามที่ความเห็นนั้นยกไว้

กรณีที่พนักงานสอบสวนไม่สอบสวนได้ตามกฎหมาย

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 122 บัญญัติว่าพนักงานสอบสวนจะไม่ทำการสอบสวนในกรณีต่อไปนี้ก็ได้ คือ ผู้เสียหายขอความช่วยเหลือแต่ไม่ยอมร้องทุกข์ตามระเบียบ ผู้เสียหายฟ้องคดีเสียเองโดยมิได้ร้องทุกข์ก่อน และหนังสือกล่าวโทษเป็นบัตรสนเท่ห์ หรือผู้กล่าวโทษด้วยปากไม่ยอมบอกว่าตนคือใคร หรือไม่ยอมลงลายมือชื่อ[8] นอกจากนี้ มาตรา 121 วรรคสองห้ามสอบสวนความผิดต่อส่วนตัวที่ไม่มีคำร้องทุกข์ตามระเบียบ[3]

ข้อ 11 ตามถ้อยคำที่ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสร็จที่ 679/2544 ยกไว้ กำหนดว่า หากการแจ้งความไม่ใช่คำร้องทุกข์ หรือคำกล่าวโทษ หรือเป็นเรื่องทางแพ่ง ให้พนักงานสอบสวนลงรายงานประจำวันชี้แจงหลักกฎหมายไว้เป็นหลักฐานแล้วแจ้งให้ผู้แจ้งความทราบ เว้นแต่การแจ้งความนั้นไม่เป็นคำร้องทุกข์

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiampolicestationprep.com/filing-a-criminal-complaint/police-refuse-complaint/

แต่ เป็น ความผิดอาญาแผ่นดิน พนักงานสอบสวน ควรจะ ต้อง สอบสวน ว่า มีมูล ความผิด เป็น อาญา แผ่นดิน หรือไม่[9] ตามถ้อยคำนี้ การไม่รับเรื่องไว้สอบสวนเพราะเห็นว่าเป็นเรื่องทางแพ่งต้องดำเนินการควบคู่กับการลงรายงานประจำวันและการชี้แจงเหตุผลทางกฎหมายแก่ผู้แจ้งความ

ตารางต่อไปนี้เทียบเหตุผลที่ผู้เสียหายมักได้รับที่สถานีตำรวจกับหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

เหตุผลที่ได้รับ	หลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	การดำเนินการของผู้เสียหาย
ผู้แจ้งไม่ยอมลงลายมือชื่อหรือไม่บอกว่าตนคือใคร	เป็นเหตุตามมาตรา 122 (3) สำหรับคำกล่าวโทษ	แจ้งชื่อ ที่อยู่ และลงลายมือชื่อในบันทึก
ผู้เสียหายฟ้องคดีเองไว้แล้ว	เป็นเหตุตามมาตรา 122 (2)	ดำเนินคดีในศาลต่อไป หรือปรึกษาทนายความเรื่องการร้องทุกข์
เป็นเรื่องทางแพ่ง	ข้อ 11 ตามถ้อยคำที่ความเห็นปี 2544 ยกไว้ ให้ลงรายงานประจำวันชี้แจงหลักกฎหมายและแจ้งผู้แจ้งความ เว้นแต่เป็นความผิดอาญาแผ่นดินซึ่งควรสอบสวนว่ามีมูลหรือไม่	ขอให้ลงรายงานประจำวันและขอทราบเหตุผลทางกฎหมายที่บันทึกไว้
เหตุเกิดในท้องที่อื่น	มาตรา 18 วรรคสามกำหนดผู้รับผิดชอบการสอบสวนโดยปกติ และมาตรา 124 ให้ส่งคำร้องทุกข์ไปยังพนักงานสอบสวน	ดูหมวดถัดไป
ให้ไปรวบรวมหลักฐานมาก่อน	มาตรา 123 วรรคสองกำหนดรายการเพียง "เท่าที่จะบอกได้"	ร้องทุกข์ตามข้อมูลที่มี และส่งเอกสารเพิ่มเติมภายหลัง

ความเห็นของสำนักงาน: คำว่า "เท่าที่จะบอกได้" ในมาตรา 123 วรรคสอง แสดงว่ากฎหมายไม่ได้กำหนดให้ผู้เสียหาย ต้อง มี พยานหลักฐาน ครบ ก่อน ร้องทุกข์ การ รวบรวม พยานหลักฐาน เป็นงาน ของ การ สอบสวน ตามมาตรา 2 (11)[10] คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ก็เห็นว่าการให้พนักงานสอบสวนวินิจฉัยในเบื้องต้นแล้วไม่สอบสวนต่อ น่าจะไม่ถูกต้อง โดยยกเว้นกรณีตามมาตรา 122 และเรื่องที่เห็นได้โดยชัดแจ้งว่าเป็นเรื่องทางแพ่ง[7]

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมี่ยมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiampolicestationprep.com/filing-a-criminal-complaint/police-refuse-complaint/

สำหรับ ความผิดต่อส่วนตัว ผู้เสียหาย ต้อง ร้องทุกข์ ภายใน สาม เดือน นับแต่ วันที่ รู้เรื่อง ความผิด และ รู้ ตัวผู้กระทำความผิด รายละเอียดอยู่ในหน้า ความผิดอันยอมความได้และการถอนแจ้งความ ผู้เสียหายในความผิดประเภทนี้จึงควรร้องทุกข์ให้มีผลภายในกำหนด แม้ในวันแรกจะยังไม่ได้รับเลขคดี

การร้องทุกข์ที่สถานีตำรวจซึ่งไม่ใช่ท้องที่เกิดเหตุ

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 18 วรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจสอบสวนความผิดอาญาซึ่งได้เกิด หรืออ้าง หรือเชื่อว่าได้เกิดภายในเขตอำนาจของตน หรือเมื่อผู้ต้องหามีที่อยู่หรือถูกจับภายในเขตอำนาจของตน[11] วรรคสามกำหนดว่า ความผิดอาญาได้เกิดในเขตอำนาจพนักงานสอบสวนคนใด โดยปกติให้พนักงานสอบสวนผู้นั้นเป็นผู้รับผิดชอบในการสอบสวน เว้นแต่มีเหตุจำเป็นหรือเพื่อความสะดวก ให้พนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ผู้ต้องหามีที่อยู่หรือถูกจับเป็นผู้รับผิดชอบ[12]
และมาตรา 19 ให้ พนักงานสอบสวน ใน ท้อง ที่หนึ่ง ท้อง ที่ใด ที่ เกี่ยวข้อง มีอำนาจ สอบสวน ได้ เมื่อ ไม่ แน่ ว่า ความผิด เกิด ใน ท้อง ที่ใด ความผิด กระทำ ใน หลาย ท้องที่ หรือ ความผิด เกิดขึ้น ขณะ ผู้ต้องหา หรือ ผู้เสียหาย กำลัง เดินทาง[13] ความเห็น ของ สำนักงาน: บทบัญญัติ เหล่านี้ กำหนด อำนาจ และ ความรับผิดชอบ ใน การ สอบสวน และไม่ได้ใช้ถ้อยคำกำหนดว่าผู้เสียหายต้องร้องทุกข์ที่สถานีใด

มาตรา 124 วรรคหนึ่งให้ผู้เสียหายร้องทุกข์ต่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่รองหรือเหนือ พนักงานสอบสวน และเป็น ผู้มี หน้าที่ รักษา ความสงบเรียบร้อย ตามกฎหมาย ได้ วรรค สอง และ วรรค สามกำหนดว่า เมื่อมีหนังสือร้องทุกข์ ให้เจ้าพนักงานนั้นรีบจัดการส่งไปยังพนักงานสอบสวน และเมื่อมีคำร้องทุกข์ด้วยปาก ให้รีบจัดการให้ผู้เสียหายไปพบพนักงานสอบสวน ในกรณีเร่งร้อนให้จดบันทึกเองแล้วรีบส่งไปยังพนักงานสอบสวน[14]

ความเห็นของสำนักงาน: เมื่ออ่านมาตรา 18 กับมาตรา 124 ประกอบกัน พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่รองหรือเหนือพนักงานสอบสวนและมีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยตามกฎหมาย ซึ่งรับคำร้องทุกข์ไว้ ต้องส่งต่อหรือจัดให้ผู้เสียหายไปพบพนักงานสอบสวนตามมาตรา 124 คำตอบว่า "ให้ไปแจ้งที่ท้องที่เกิดเหตุ" จึงไม่ทำให้คำร้องทุกข์ที่ยื่นต่อเจ้าพนักงานตามมาตรา 124 สิ้นผล ผู้เสียหายควรยื่นคำร้องทุกข์ เป็น หนังสือ และ ขอให้ ส่ง ต่อตามมาตรา 124 โดยเฉพาะ ใน ความผิดต่อส่วนตัว ที่ มี กำหนด เวลา ร้องทุกข์

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiampolicestationprep.com/filing-a-criminal-complaint/police-refuse-complaint/

ข้อสังเกต จาก การปฏิบัติ ของ สำนักงาน: การ ร้องทุกข์ ที่ สถานี ตำรวจ แห่ง ท้องที่ ที่ ความผิด เกิด มัก เริ่ม การ สอบสวน ได้ โดย ไม่ ต้อง ส่ง เรื่อง ต่อ เพราะ พนักงาน สอบสวน ท้องที่ นั้น เป็น ผู้ รับผิดชอบ โดย ปกติ ตาม มาตรา 18 วรรค สาม การ ร้องทุกข์ ที่ สถานี อื่น เหมาะ กับ กรณี ที่ ผู้เสียหาย เดินทาง ไป ท้องที่ เกิด เหตุ ไม่ ได้ หรือ ใกล้ ครบ กำหนด เวลา ร้องทุกข์

ขั้นตอน เมื่อ พนักงาน สอบสวน ไม่ รับ คำร้องทุกข์

เมื่อ พนักงาน สอบสวน ไม่ รับ คำร้องทุกข์ ผู้เสียหาย ควร ดำเนินการ เป็น ลำดับ คือ ขอ เหตุผล และ การ บันทึก ยื่น คำร้องทุกข์ เป็น หนังสือ ร้องทุกข์ ต่อ ผู้มี ตำแหน่ง เหนือ พนักงาน สอบสวน และ ร้องเรียน ต่อ คณะกรรมการ พิจารณา เรื่อง ร้องเรียน ตำรวจ (ก.ร.ตร.) ตาม ลำดับ ต่อ ไป นี้

1. ขอ ทราบ เหตุผล ทาง กฎหมาย และ ขอ ให้ ลง รายงาน ประจำวัน ตาม ถ้อยคำ ของ ข้อ 11 ที่ ความเห็น คณะกรรมการ กฤษฎีกา ปี 2544 ยกไว้[9] บันทึก วัน เวลา ชื่อ และ ตำแหน่ง ของ พนักงาน สอบสวน ที่ พบ และ เหตุผล ที่ ได้ รับ
2. ยื่น คำร้องทุกข์ เป็น หนังสือ ที่ มี รายการ ตาม มาตรา 123 วรรค สอง ลง วัน เดือน ปี และ ลายมือชื่อ ตาม วรรค สาม[1] ทำ สำเนา ไว้ และ ขอ ให้ เจ้าหน้าที่ ลง ชื่อ รับ หรือ ประทับตรา รับ บน สำเนา
3. ร้องทุกข์ ต่อ ผู้มี ตำแหน่ง เหนือ พนักงาน สอบสวน เช่น หัวหน้า พนักงาน สอบสวน หรือ ผู้กำกับการ สถานี ตำรวจ ตาม มาตรา 124 ซึ่ง ต้อง รีบ ส่ง คำร้องทุกข์ ไป ยัง พนักงาน สอบสวน[14]
4. ร้องเรียน ต่อ ก.ร.ตร. ตาม พระราชบัญญัติ ตำรวจ แห่ง ชาติ พ.ศ. 2565 มาตรา 50 ซึ่ง ให้ ผู้ ไม่ ได้ รับ ความ เป็น ธรรม จาก การ กระทำ หรือ ไม่ กระทำ การ ของ ข้าราชการ ตำรวจ อันมิชอบ มี สิทธิ ร้องเรียน[15]
5. พิจารณา การ ดำเนิน คดี อาญา ต่อ เจ้าพนักงาน เมื่อ มี พยานหลักฐาน ว่า การ ไม่ รับ คำร้องทุกข์ เป็น การ ละเว้น การ ปฏิบัติ หน้าที่ โดย มิชอบ เพื่อ ให้ เกิด ความเสียหาย ตาม หมวด ถัดไป

ก.ร.ตร. มี หน้าที่ และ อำนาจ พิจารณา เรื่อง ร้องเรียน เกี่ยว กับ ความเดือดร้อน หรือ ไม่ ได้ รับ ความเป็น ธรรม ของ ประชาชน จาก การ กระทำ หรือ ไม่ กระทำ การ ของ ข้าราชการ ตำรวจ อันมิชอบ ตาม มาตรา 43[16] และ มาตรา 50 ยัง กำหนด ว่า หลักเกณฑ์ การ ร้องเรียน ต้อง ไม่ สร้าง ขั้นตอน โดย ไม่ จำเป็น และ ไม่ เป็น ภาระ แก่ ประชาชน เกิน สมควร[15] ระเบียบ คณะกรรมการ พิจารณา เรื่อง ร้องเรียน ตำรวจ ว่าด้วย หลักเกณฑ์ และ วิธี การ ร้องเรียน ต่อ คณะกรรมการ พิจารณา เรื่อง ร้องเรียน ตำรวจ พ.ศ. 2566 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 140 ตอน พิเศษ 257 ง) ให้ ยื่น เรื่อง ได้ ที่ สำนักงาน ก.ร.ตร. ทาง ไปรษณีย์ หรือ ทาง สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่ ก.ร.ตร. กำหนด หนังสือ ร้องเรียน อย่าง น้อย ต้อง มี ชื่อ ที่อยู่ หรือ ช่องทาง ติดต่อ ชื่อ หรือ ตำแหน่ง ของ ผู้ ถูก ร้องเรียน การ กระทำ ที่ อ้าง ว่า เป็น

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiampolicestationprep.com/filing-a-criminal-complaint/police-refuse-complaint/

ความผิดพร้อมวันเวลาและสถานที่ ใช้ถ้อยคำสุภาพ และลงลายมือชื่อผู้ร้องเรียน หนังสือที่ไม่ปรากฏชื่อ ที่อยู่ หรือลายมือชื่อ ยังรับไว้ได้ถ้ามีข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานชัดแจ้งเพียงพอ และเจ้าหน้าที่ต้องออกใบรับเรื่องให้ผู้ร้องเรียนไว้เป็นหลักฐาน การร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจในกรณีอื่นอธิบายไว้ในหน้าญาติถูกจับและสิทธิผู้ถูกจับกุม

การร้องเรียนต่อ ก.ร.ตร. เป็นการตรวจสอบทางวินัยของข้าราชการตำรวจ ไม่ใช่การร้องทุกข์ในคดีเดิม ผู้เสียหายจึงควรดำเนินการตามลำดับที่ 2 และ 3 เพื่อให้คำร้องทุกข์ในคดีเดิมเข้าสู่การสอบสวน ควบคู่กับการร้องเรียนต่อ ก.ร.ตร.

สำนักงานให้คำปรึกษาเรื่องการร้องทุกข์ จัดทำคำร้องทุกข์เป็นหนังสือ และที่ปรึกษากฎหมายหรือทนายความของสำนักงานไปสถานีตำรวจพร้อมผู้เสียหายได้ ขอบเขตงานอยู่ในหน้า ที่ปรึกษากฎหมายและทนายความไปสถานีตำรวจพร้อมท่าน

ความรับผิดของเจ้าพนักงานที่ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 บัญญัติให้ผู้เป็นเจ้าพนักงานซึ่งปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ[17]

มาตรา 157 แยกความผิดในส่วนการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานไว้เป็นสองฐาน

1. ฐานที่หนึ่ง เจ้าพนักงานละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด
2. ฐานที่สอง เจ้าพนักงานละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต

ความเห็นของสำนักงาน: ฐานที่หนึ่งต้องมีเจตนาพิเศษเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด และฐานที่สองต้องกระทำโดยทุจริต การที่พนักงานสอบสวนไม่รับคำร้องทุกข์เพราะเข้าใจข้อกฎหมายคลาดเคลื่อน เช่น เห็นว่าเป็นเรื่องทางแพ่งและได้ลงรายงานประจำวันชี้แจงไว้ อาจไม่ครบองค์ประกอบมาตรา 157 ผู้เสียหายจึงควรใช้ช่องทางตามมาตรา 124 และการร้องเรียนต่อ ก.ร.ตร. ก่อน และพิจารณาการดำเนินคดีอาญาเมื่อมีพยานหลักฐานแสดงเจตนาตามฐานใดฐานหนึ่งของมาตรา 157

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiampolicestationprep.com/filing-a-criminal-complaint/police-refuse-complaint/

ผู้เสียหายที่ร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจควรเขียนตามข้อเท็จจริงที่ตนทราบ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5796/2567 ใน หมวด คำพิพากษา ศาลฎีกา ที่ เกี่ยวข้อง ของ หน้า นี้ เป็นคดี ที่ มี การ ทำหนังสือร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานเพื่อให้สอบสวนทางวินัย ในคดีนั้นศาลวินิจฉัยว่าการร้องเรียนตามความเข้าใจโดยสุจริต แม้ข้อเท็จจริงบางส่วนคลาดเคลื่อน ไม่เป็นความผิดฐานแจ้งความเท็จหรือหมิ่นประมาท เพราะขาดเจตนา ข้อความในหนังสือร้องเรียนจึงควรแยกข้อเท็จจริงที่ผู้ร้องเรียนพบเองออกจากความเห็นของผู้ร้องเรียน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่เกี่ยวข้อง

คำพิพากษาศาลฎีกาในหมวดนี้ทุกฉบับเปิดตรวจจากระบบสืบค้นคำพิพากษา คำสั่งคำร้องและคำวินิจฉัยศาลฎีกา เมื่อ 8 พฤศจิกายน 2569 ข้อความในเครื่องหมายคำพูดคัดจากคำพิพากษาฉบับย่อคำต่อคำ ส่วนข้อความนำหน้าเป็นการสรุปของสำนักงานเพื่อให้เห็นว่าคำวินิจฉัยนั้นใช้กับขั้นตอนที่สถานีตำรวจอย่างไร

คำวินิจฉัยของศาล, คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3462/2567[19]

ไม่มีการสอบสวน พนักงานอัยการไม่มีอำนาจฟ้อง ศาลฎีกาวินิจฉัยตามมาตรา 120 ว่า ถ้าพนักงานอัยการฟ้องคดีโดย มิได้ มี การ สอบสวน ก่อน หรือ มี การ สอบสวน แต่ การ สอบสวน ไม่ ชอบ ซึ่ง ต้อง ถือว่า ไม่ มี การสอบสวน เช่นกัน พนักงาน อัยการ ไม่ มีอำนาจ ฟ้อง การ สอบสวน จึง เป็น ฐาน ของ การ ดำเนินคดี โดย รัฐ คำร้องทุกข์ที่ไม่ได้รับไว้ดำเนินการทำให้คดีไม่เข้าสู่การสอบสวนนั้น

“แม้การพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบจะใช้ระบบไต่สวน ซึ่งศาลมีอำนาจแสวงหาข้อเท็จจริงได้เอง แต่กรณียังคงต้องอยู่ภายใต้บังคับแห่ง ป.วิ.อ. ซึ่ง ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 120 ที่นำมาใช้บังคับแก่คดีนี้ด้วย ตามมาตรา 6 แห่ง พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. 2559 บัญญัติว่า "ห้ามมิให้อัยการยื่นฟ้องคดีใดต่อศาล โดยมิได้มีการสอบสวนในความผิดนั้นก่อน" ดังนี้ ถ้าพนักงานอัยการฟ้องคดีโดยมิได้มีการสอบสวนก่อนหรือมีการสอบสวนแล้ว แต่การสอบสวนไม่ชอบ ซึ่งต้องถือว่าไม่มีการสอบสวนเช่นกัน เมื่อการฟ้องไม่ชอบด้วยกฎหมายเพราะพนักงานอัยการไม่มีอำนาจฟ้อง ศาลจึงไม่มีอำนาจสั่งให้โจทก์แก้ฟ้องในส่วนผู้กระทำความผิดมูลฐานและพฤติการณ์อันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการจากเดิม ซึ่งมีพฤติการณ์การกระทำความผิดที่แตกต่างกัน และเพิ่งมีการสอบสวนเพิ่มเติมภายหลังจากโจทก์ฟ้องคดีแล้วได้ เพราะการจะสั่งให้โจทก์แก้ฟ้อง ตาม พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. 2559 มาตรา 15 วรรคสาม นั้น ฟ้องเดิมจะต้องเป็นฟ้องที่ชอบด้วยกฎหมายอยู่แล้ว เพียงแต่เป็นกรณีที่ฟ้องเดิมไม่สมบูรณ์โดยไม่ได้บรรยายคำฟ้องให้ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้เท่านั้น”

คำวินิจฉัยของศาล, คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5796/2567[20]

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมี่ยมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiampolicestationprep.com/filing-a-criminal-complaint/police-refuse-complaint/

การร้องเรียนตามความเข้าใจโดยสุจริตไม่เป็นแจ้งความเท็จหรือหมิ่นประมาท ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 137 172 และ 173 และความผิดฐานหมิ่นประมาท ตามมาตรา 326 ต้อง กระทำโดยเจตนา หนังสือ ร้องเรียน ที่แจ้ง ข้อเท็จจริง ตาม ความเข้าใจ โดย มีเหตุผลอันควรเชื่อว่าเป็นความจริงโดยสุจริต แม้มีข้อความบางส่วนพาดพิงการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานและคลาดเคลื่อนไปบ้าง ไม่เป็นความผิด ผู้เสียหายที่ร้องเรียนการไม่รับคำร้องทุกข์จึงควรเขียนตามข้อเท็จจริงที่ตนทราบ

“ความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงาน ตาม ป.อ. มาตรา 137 เป็นความผิดต่อเจ้าพนักงานอันเป็นบททั่วไป ส่วนความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จเกี่ยวกับความผิดอาญาแก่... ซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหาย และความผิดฐานรู้ว่าไม่มีการกระทำความผิดเกิดขึ้น แจ้งข้อความแก่... ว่าได้มีการกระทำความผิด ตาม ป.อ. มาตรา 172 และ 173 เป็นความผิดต่อเจ้าพนักงานในการยุติธรรมอันเป็นบทเฉพาะเกี่ยวกับความผิดอาญา สำหรับความผิดฐานหมิ่นประมาท ตาม ป.อ. มาตรา 326 ต้องเป็นการใส่ความโดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นเสียหาย โดยความผิดทั้งหมดดังกล่าวที่ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลยทั้งสามมีความผิดนั้น จะต้องกระทำไปโดยเจตนาโดยรู้สำนึกในการที่กระทำไม่ว่าประสงค์ต่อผลหรือย่อมเล็งเห็นผล คดีนี้จำเลยทั้งสามเพียงเพื่อต้องการทราบข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ในสัมปทานการดูดทราย เพื่อป้องกันส่วนได้เสียเพื่อความชอบธรรมตามสิทธิที่พึงมีพึงได้ตามกฎหมาย ข้อความที่ระบุไว้ในหนังสือร้องเรียนจึงเป็นการแจ้งข้อเท็จจริงตามสภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามความเข้าใจ โดยมีเหตุผลอันควรเชื่อว่าเป็นความจริงโดยสุจริต แม้ว่าจะมีข้อเท็จจริงบางส่วนที่พาดพิงเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และการปฏิบัติงานของโจทก์กับเจ้าพนักงานศุลกากรนครพนมนั้น ก็เป็นข้อเท็จจริงที่มีเหตุอันควรสงสัยและคลาดเคลื่อนไปบ้างตามควร โดยมีจุดประสงค์ที่แท้จริงเพื่อต้องการให้มีคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงดำเนินการทางวินัยเท่านั้น มิได้มุ่งประสงค์ต้องการให้มีความเกี่ยวข้องเกี่ยวพันในความผิดเพื่อให้ต้องรับโทษทางอาญาแต่อย่างใด ดังนั้น การที่จำเลยทั้งสามทำหนังสือร้องเรียนแม้มี

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมี่ยมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiampolicestationprep.com/filing-a-criminal-complaint/police-refuse-complaint/

ข้อความบางส่วนกล่าวพาดพิงถึงการปฏิบัติหน้าที่ของโจทก์ ก็ยังไม่มีข้อบ่งชี้ที่มีน้ำหนักเพียงพอให้รับฟังได้ว่า จำเลยทั้งสามมีเจตนาแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงานเพื่อกลั่นแกล้งโจทก์เกี่ยวกับความผิดอาญา และใส่ความหมิ่นประมาทโจทก์”

กฎหมายเปรียบเทียบ: การรับแจ้งความและหนังสือยืนยันการรับแจ้งความในเยอรมนี

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเยอรมัน (Strafprozessordnung) มาตรา 158 วรรคหนึ่ง ให้แจ้งความความผิดอาญาและยื่นคำขอให้ดำเนินคดี (Strafantrag) ได้ต่อพนักงานอัยการ หน่วยงานและเจ้าพนักงานตำรวจ และศาลชั้นต้นระดับท้องถิ่น (Amtsgericht) และให้ยืนยันการรับแจ้งความเป็นหนังสือแก่ผู้เสียหายเมื่อร้องขอ[18] วรรคเดียวกันยังให้หน่วยที่รับบันทึกหรือจัดทำหลักฐานการแจ้งความและคำขอให้ดำเนินคดี และให้ปฏิเสธการออกหนังสือยืนยันได้หากจะกระทบวัตถุประสงค์ของการสอบสวน

ความเห็นของสำนักงาน: กฎหมายเยอรมันกำหนดช่องทางรับแจ้งความไว้หลายหน่วยงาน และให้ผู้เสียหายขอหลักฐานการรับแจ้งเป็นหนังสือได้ เว้นแต่จะกระทบวัตถุประสงค์ของการสอบสวน กฎหมายไทยกำหนดช่องทางสำรองไว้ในมาตรา 124 แต่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาไม่มีบทบัญญัติที่ใช้ถ้อยคำว่าผู้เสียหายมีสิทธิได้รับหนังสือยืนยันการรับคำร้องทุกข์ ผู้เสียหายในไทยจึงควรเก็บสำเนาคำร้องทุกข์ที่มีการลงชื่อรับไว้เป็นหลักฐาน

คำถามที่พบบ่อย

คำถามในหมวดนี้เป็นคำถามที่ผู้ที่ต้องไปสถานีตำรวจถามบ่อย คำตอบเป็นหลักทั่วไปตามตัวบทที่ยกไว้ในเชิงอรรถของหน้านี้ ผลของแต่ละเรื่องขึ้นกับข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน

ตำรวจไม่รับแจ้งความ ทำอย่างไร

ขอให้พนักงานสอบสวนลงรายงานประจำวันพร้อมเหตุผลทางกฎหมาย ยื่นคำร้องทุกข์เป็นหนังสือตามมาตรา 123 ร้องทุกข์ต่อผู้มีตำแหน่งเหนือพนักงานสอบสวนตามมาตรา 124 และร้องเรียนต่อ ก.ร.ตร. ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2565 มาตรา 50

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiampolicestationprep.com/filing-a-criminal-complaint/police-refuse-complaint/

ตำรวจไม่รับแจ้งความ ผิดกฎหมายหรือไม่

มาตรา 122 กำหนดกรณีที่พนักงานสอบสวนจะไม่ทำการสอบสวนก็ได้ และข้อ 11 ตามถ้อยคำที่ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกาปี 2544 ยกไว้ ให้รับคำร้องทุกข์ตามกฎหมายไว้สอบสวน การไม่รับโดยไม่มีเหตุตามกฎหมายอาจเป็นเหตุร้องเรียนต่อ ก.ร.ตร. ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2565 มาตรา 50 และอาจเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 เมื่อครบองค์ประกอบรวมทั้งเจตนา

ตำรวจบอกว่าเป็นเรื่องทางแพ่ง ต้องทำอย่างไร

ข้อ 11 ตามถ้อยคำที่ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสร็จที่ 679/2544 ยกไว้ ให้พนักงานสอบสวนลงรายงานประจำวัน ชี้แจง หลักกฎหมาย แล้ว แจ้ง ให้ ผู้ แจ้งความ ทราบ เว้นแต่ เรื่อง นั้น เป็น ความผิดอาญาแผ่นดิน ซึ่งพนักงานสอบสวนควรสอบสวนว่ามีมูลหรือไม่ ผู้เสียหายควรขอให้บันทึกเหตุผลนั้น และปรึกษาทนายความว่าข้อเท็จจริงมีองค์ประกอบความผิดอาญาหรือไม่

ตำรวจให้ลงบันทึกประจำวันไว้ก่อน ต่างจากการร้องทุกข์อย่างไร

คำร้องทุกข์ ตามมาตรา 2 (7) ต้อง กล่าวหา โดยมีเจตนา จะ ให้ ผู้ กระทำความผิด ได้ รับโทษ การ แจ้ง ไว้ เป็น หลักฐาน โดย ไม่ มี เจตนา เช่นนั้น จึง ไม่ เป็น คำร้องทุกข์ ใน ความผิดต่อส่วนตัว มาตรา 121 วรรค สอง ห้าม สอบสวนเว้นแต่มีคำร้องทุกข์ตามระเบียบ ผู้เสียหายที่ประสงค์ให้ดำเนินคดีจึงควรแจ้งให้ชัดว่าประสงค์ให้ผู้กระทำความผิดได้รับโทษ และขอให้บันทึกเป็นคำร้องทุกข์

ต้องมีหลักฐานครบก่อนแจ้งความหรือไม่

มาตรา 123 วรรคสองกำหนดให้คำร้องทุกข์มีชื่อหรือรูปพรรณของผู้กระทำผิด "เท่าที่จะบอกได้" ความเห็นของสำนักงานคือผู้เสียหายร้องทุกข์ได้ตามข้อมูลที่มี และส่งพยานหลักฐานเพิ่มเติมในระหว่างการสอบสวน

ร้องเรียนตำรวจแล้ว จะถูกฟ้องกลับฐานแจ้งความเท็จหรือไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5796/2567 วินิจฉัยว่าความผิดฐานแจ้งความเท็จและหมิ่นประมาทต้องกระทำโดยเจตนา ในคดีนั้นศาลเห็นว่าหนังสือร้องเรียนที่แจ้งข้อเท็จจริงตามความเข้าใจโดยมีเหตุผลอันควรเชื่อว่าเป็นความจริงโดยสุจริตไม่เป็นความผิด แม้ข้อเท็จจริงบางส่วนคลาดเคลื่อน ผลในแต่ละเรื่องขึ้นกับข้อเท็จจริงของเรื่องนั้น

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiampolicestationprep.com/filing-a-criminal-complaint/police-refuse-complaint/

ติดต่อสอบถาม

ผู้เสียหายที่ประสงค์ให้ที่ปรึกษากฎหมายของสำนักงานตรวจข้อเท็จจริง จัดทำคำร้องทุกข์เป็นหนังสือ หรือไปสถานีตำรวจพร้อมกัน ติดต่อสอบถามแบบรักษาความลับ (Confidential Enquiry การติดต่อสอบถามที่ข้อมูลไม่ถูกเปิดเผยต่อบุคคลภายนอก) ได้ที่ +66 81 654 5922 หรือ contact@eksiamlegal.com

เชิงอรรถและแหล่งที่มา

1. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 123 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ผู้เสียหายอาจร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนได้” และวรรคสอง บัญญัติว่า “คำร้องทุกข์นั้นต้องปรากฏชื่อและที่อยู่ของผู้ร้องทุกข์ ลักษณะแห่งความผิด พฤติการณ์ต่าง ๆ ที่ความผิดนั้นได้กระทำลง ความเสียหายที่ได้รับและชื่อหรือรูปพรรณของผู้กระทำผิดเท่าที่จะบอกได้” และวรรคสาม บัญญัติว่า “คำร้องทุกข์นี้จะทำเป็นหนังสือหรือร้องด้วยปากก็ได้ ถ้าเป็นหนังสือต้องมีวันเดือนปีและลายมือชื่อของผู้ร้องทุกข์ ถ้าร้องด้วยปาก ให้พนักงานสอบสวนบันทึกไว้ ลงวันเดือนปีและลงลายมือชื่อผู้บันทึกกับผู้ร้องทุกข์ในบันทึกนั้น”ที่มา: ระบบกลางทางกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงที่ใช้บังคับ เปิดตรวจเมื่อ 7 พฤศจิกายน 2569

2. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2 (7) บัญญัติว่า “(7) “คำร้องทุกข์” หมายความถึงการที่ผู้เสียหายได้กล่าวหาต่อเจ้าหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ว่ามีผู้กระทำความผิดขึ้น จะรู้ตัวผู้กระทำความผิดหรือไม่ก็ตาม ซึ่งกระทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เสียหาย และการกล่าวหาเช่นนั้นได้กล่าวโดยมีเจตนาจะให้ผู้กระทำความผิดได้รับโทษ”ที่มา: ระบบกลางทางกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงที่ใช้บังคับ เปิดตรวจเมื่อ 7 พฤศจิกายน 2569

3. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 121 บัญญัติว่า “พนักงานสอบสวนมีอำนาจสอบสวนคดีอาญาทั้งปวง แต่ถ้าเป็นคดีความผิดต่อส่วนตัว ห้ามมิให้ทำการสอบสวน เว้นแต่จะมีคำร้องทุกข์ตามระเบียบ”ที่มา: ระบบกลางทางกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงที่ใช้บังคับ เปิดตรวจเมื่อ 7 พฤศจิกายน 2569

4. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 120 บัญญัติว่า “ห้ามมิให้พนักงานอัยการยื่นฟ้องคดีใดต่อศาล โดยมิได้มีการสอบสวนในความผิดนั้นก่อน”ที่มา: ระบบกลางทางกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงที่ใช้บังคับ เปิดตรวจเมื่อ 7 พฤศจิกายน 2569

5. ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 11) เรื่องเสร็จที่ 679/2544 เรื่อง ปัญหาข้อกฎหมายกรณีการสืบสวนก่อนรับคำร้องทุกข์ ระบุว่า “ข้อ 11 วรรคหนึ่ง กำหนดว่า เมื่อมีผู้มาแจ้งความกับพนักงานสอบสวน ถ้าการแจ้งความนั้นเป็นคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษตามบทนิยามในมาตรา 2 (7) หรือ (8) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พนักงานสอบสวนจะต้องรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษตามระเบียบเพื่อดำเนินการสอบสวนดำเนินคดีต่อไป หากการแจ้งความนั้นไม่ใช่คำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ หรือเป็นเรื่องทางแพ่ง ให้พนักงานสอบสวนลงรายงานประจำวันชี้แจงหลักกฎหมายไว้เป็นหลักฐานแล้วแจ้งให้ผู้แจ้งความทราบ แนวปฏิบัติตามข้อ 11 วรรคหนึ่ง แห่งประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดีดังกล่าวเป็นแนวทางที่ถูกต้องสอดคล้องกับหลักการดำเนินคดีอาญาของพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และเป็นแนวทางที่กำหนดขึ้นตามคำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ ที่ 33/2540 และคำสั่งของนายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาล ที่ได้สั่งการในเรื่องร้องทุกข์ดังกล่าวตามมาตรา 49 แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. 2522”ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา comment.ocs.go.th ไฟล์ความเห็นเรื่องเสร็จที่ 679/2544 ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร 0601/1107 ลงวันที่ 29 พฤศจิกายน 2544 หน้า 2-3 (ไม่รวมเลขเชิงอรรถในต้นฉบับ) ถอดจากภาพหน้าเอกสาร เปิดตรวจเมื่อ 21 พฤศจิกายน 2569

6. ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสร็จที่ 679/2544 สรุปว่า “ด้วยเหตุผลดังกล่าว คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 11) เห็นว่าเมื่อมีผู้มาร้องทุกข์ หรือกล่าวโทษพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่ หรือผู้ช่วยเหลือพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่ดังกล่าว ว่ากระทำความผิดในทางอาญาอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พนักงานสอบสวนต้องปฏิบัติตามข้อ 11 วรรคหนึ่ง แห่งประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ 13 บทที่ 3 คำร้องทุกข์หรือคำ

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiampolicestationprep.com/filing-a-criminal-complaint/police-refuse-complaint/

กล่าวโทษ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ว่าด้วยคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2542 อันเป็นแนวทาง ที่ ถูกต้อง"ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา comment.ocs.go.th ไฟล์ความเห็น เรื่อง เสร็จที่ 679/2544 ส่ง พร้อม หนังสือ ที่ นร 0601/1107 ลงวันที่ 29 พฤศจิกายน 2544 หน้า 4 (ไม่รวมเลขเชิงอรรถในต้นฉบับ) ถอดจากภาพหน้าเอกสาร เปิดตรวจเมื่อ 21 พฤศจิกายน 2569

7. ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสร็จที่ 679/2544 ยกคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ไว้ว่า "เมื่อผู้ร้องทุกข์ได้ยื่นคำร้องทุกข์โดยชอบแล้ว พนักงานสอบสวนต้องรับคำร้องทุกข์แล้วดำเนินการสอบสวน รวบรวมพยานหลักฐานและข้อเท็จจริงในคดี แล้วเสนอความเห็นต่อพนักงานอัยการว่าควรสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้อง เว้นแต่จะเป็นกรณีตามมาตรา 122 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือเป็นเรื่องที่เห็นได้โดยชัดแจ้งว่าเป็นเรื่องทางแพ่ง ซึ่งมิใช่คำร้องทุกข์ตามกฎหมาย จะลงประจำวันชี้แจงหลักกฎหมายไว้เป็นหลักฐานแล้วแจ้งให้ผู้ร้องทุกข์ทราบก็ได้ ดังนั้น ระเบียบกรมตำรวจ (เดิม) ที่ได้กำหนดให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจใช้ดุลพินิจที่จะพิจารณาวินิจฉัยในเบื้องต้นว่าคำร้องทุกข์ใดไม่เป็นความผิดอาญา หรือไม่มีการกระทำความผิดเกิดขึ้น หรือเป็นเรื่องทางแพ่ง แล้วลงประจำวันไว้เป็นหลักฐาน โดยไม่ต้องดำเนินการสอบสวนต่อไปตามที่กฎหมายบัญญัติเท่ากับเป็นการกำหนดให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจพิจารณาชี้ขาดคดีแทนพนักงานอัยการหรือศาล ซึ่งน่าจะไม่ถูกต้องและอาจทำให้เกิดความเดือดร้อนเสียหายแก่ประชาชนได้"ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา comment.ocs.go.th ไฟล์ความเห็นเรื่อง เสร็จที่ 679/2544 ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร 0601/1107 ลงวันที่ 29 พฤศจิกายน 2544 หน้า 1 ถอดจากภาพหน้าเอกสาร เปิดตรวจเมื่อ 21 พฤศจิกายน 2569

8. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 122 บัญญัติว่า "พนักงานสอบสวนจะไม่ทำการสอบสวน ในกรณีต่อไปนี้ก็ได้ (1) เมื่อผู้เสียหายขอความช่วยเหลือ แต่ไม่ยอมร้องทุกข์ตามระเบียบ (2) เมื่อผู้เสียหายฟ้องคดีเสียเองโดยมิได้ร้องทุกข์ก่อน (3) เมื่อมีหนังสือกล่าวโทษเป็นบัตรสนเท่ห์ หรือบุคคลที่กล่าวโทษด้วยปากไม่ยอมบอกว่าเขาคือใคร หรือไม่ยอมลงลายมือชื่อในคำกล่าวโทษหรือบันทึกคำกล่าวโทษ"ที่มา: ระบบกลางทางกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงที่ใช้บังคับ เปิดตรวจเมื่อ 7 พฤศจิกายน 2569

9. ความเห็น คณะกรรมการ กฤษฎีกา เรื่อง เสร็จที่ 679/2544 ยก ข้อ 11 แห่ง ประมวล ระเบียบการ ตำรวจ เกี่ยวกับ คดี (ฉบับ ที่ ใช้ ใน พ.ศ. 2544) ไว้ในเชิงอรรถของความเห็นว่า "ข้อ 11 เมื่อมีผู้มาแจ้งความกับพนักงานสอบสวน ถ้าการแจ้งความนั้นเป็นคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษตามกฎหมาย ให้พนักงานสอบสวนรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษตามระเบียบ เพื่อทำการสอบสวนดำเนินคดีต่อไป หาก การ แจ้งความ นั้น มิใช่ เป็น คำร้องทุกข์ หรือ คำกล่าวโทษ หรือ เป็นเรื่อง ทาง แพ่ง ให้ พนักงานสอบสวน ลง ราย งาน ประจำวัน ชี้แจงหลักกฎหมายไว้เป็นหลักฐาน แล้วแจ้งให้ผู้แจ้งความทราบ เว้นแต่กรณีที่การแจ้งความนั้น ไม่เป็นคำร้องทุกข์ แต่เป็นความผิดอาญาแผ่นดิน พนักงานสอบสวน ควรจะ ต้อง สอบสวน ว่า มีมูล ความผิด เป็น อาญา แผ่นดิน หรือไม่ ถ้า ปรากฏ เป็น ความผิดอาญาแผ่นดินแล้ว เป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนที่จะต้องดำเนินการต่อไป"ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา comment.ocs.go.th ไฟล์ความเห็นเรื่องเสร็จที่ 679/2544 ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร 0601/1107 ลงวันที่ 29 พฤศจิกายน 2544 หน้า 2 เชิงอรรถที่ 1 ถอดจากภาพหน้าเอกสาร เปิดตรวจเมื่อ 21 พฤศจิกายน 2569

10. ประมวลกฎหมาย วิธี พิจารณา ความ อาญา มาตรา 2 (11) บัญญัติ ว่า "(11) "การ สอบสวน" หมายความ ถึง การ รวบรวม พยานหลักฐานและ การ ดำเนินการ ทั้งหลาย อื่น ตาม บท บัญญัติ แห่ง ประมวลกฎหมาย นี้ ซึ่ง พนักงานสอบสวน ได้ ทำ ไป เกี่ยวกับ ความผิด ที่กล่าวหา เพื่อที่จะ ทราบ ข้อเท็จจริง หรือ พิสูจน์ ความผิด และ เพื่อ จะ เอา ตัว ผู้กระทำผิด มา ฟ้อง ลง โทษ"ที่มา: ระบบกลางทางกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงที่ใช้บังคับ เปิดตรวจเมื่อ 7 พฤศจิกายน 2569

11. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 18 วรรคหนึ่งและวรรคสอง บัญญัติว่า "ในจังหวัดอื่นนอกจากจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ปลัดอำเภอ และข้าราชการตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่นายร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่านายร้อยตำรวจตรีขึ้นไป มีอำนาจสอบสวนความผิดอาญาซึ่งได้เกิด หรืออ้าง หรือเชื่อว่าได้เกิดภายในเขตอำนาจของตน หรือผู้ต้องหามีที่อยู่ หรือถูกจับภายในเขตอำนาจของตนได้ สำหรับในจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี ให้ข้าราชการตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ชั้นนายร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่านายร้อยตำรวจตรีขึ้นไป มีอำนาจสอบสวนความผิดอาญาซึ่งได้เกิด หรืออ้าง หรือเชื่อว่าได้เกิดภายในเขตอำนาจของตน หรือผู้ต้องหามีที่อยู่ หรือถูกจับภายในเขตอำนาจของตนได้"ที่มา: ระบบกลางทางกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงที่ใช้บังคับ เปิดตรวจเมื่อ 7 พฤศจิกายน 2569

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมี่ยมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiampolicestationprep.com/filing-a-criminal-complaint/police-refuse-complaint/

12. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 18 วรรคสาม บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติในมาตรา 19 มาตรา 20 และมาตรา 21 ความผิดอาญาได้เกิดในเขตอำนาจพนักงานสอบสวนคนใด โดยปกติให้เป็นหน้าที่พนักงานสอบสวนผู้นั้นเป็นผู้รับผิดชอบในการสอบสวนความผิดนั้น ๆ เพื่อดำเนินคดี เว้นแต่เมื่อมีเหตุจำเป็นหรือเพื่อความสะดวก จึงให้พนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ผู้ต้องหามีที่อยู่ หรือถูกจับเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการสอบสวน”ที่มา: ระบบกลางทางกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงที่ใช้บังคับ เปิดตรวจเมื่อ 7 พฤศจิกายน 2569

13. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 19 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในกรณีดังต่อไปนี้ (1) เป็นการไม่แน่ว่าการกระทำผิดอาญาได้กระทำในท้องที่ใดในระหว่างหลายท้องที่ (2) เมื่อความผิดส่วนหนึ่งกระทำในท้องที่หนึ่ง แต่อีกส่วนหนึ่งในอีกท้องที่หนึ่ง (3) เมื่อความผิดนั้นเป็นความผิดต่อเนื่องและกระทำต่อเนื่องกันในท้องที่ต่าง ๆ เกินกว่าท้องที่หนึ่งขึ้นไป (4) เมื่อเป็นความผิดซึ่งมีหลายกรรม กระทำลงในท้องที่ต่าง ๆ กัน (5) เมื่อความผิดเกิดขึ้นขณะผู้ต้องหากำลังเดินทาง (6) เมื่อความผิดเกิดขึ้นขณะผู้เสียหายกำลังเดินทาง พนักงานสอบสวนในท้องที่หนึ่งท้องที่ใดที่เกี่ยวข้องมีอำนาจสอบสวนได้”ที่มา: ระบบกลางทางกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงที่ใช้บังคับ เปิดตรวจเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2569

14. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 124 วรรคหนึ่งถึงวรรคสาม บัญญัติว่า “ผู้เสียหายจะร้องทุกข์ต่อพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ ซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่รอง หรือเหนือพนักงานสอบสวน และเป็นผู้ซึ่งมีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยตามกฎหมายก็ได้ เมื่อมีหนังสือร้องทุกข์ยื่นต่อเจ้าพนักงานเช่นกล่าวแล้ว ให้รีบจัดการส่งไปยังพนักงานสอบสวน และจะจดหมายเหตุอะไรไปบ้าง เพื่อประโยชน์ของพนักงานสอบสวนก็ได้ เมื่อมีคำร้องทุกข์ด้วยปากให้รีบจัดการให้ผู้เสียหายไปพบกับพนักงานสอบสวนเพื่อจดบันทึกคำร้องทุกข์นั้นดังบัญญัติในมาตราก่อน ในกรณีเร่งร้อนเจ้าพนักงานนั้นจะจดบันทึกเสียเองก็ได้ แต่แล้วให้รีบส่งไปยังพนักงานสอบสวน และจะจดหมายเหตุอะไรไปบ้างเพื่อประโยชน์ของพนักงานสอบสวนก็ได้”ที่มา: ระบบกลางทางกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงที่ใช้บังคับ เปิดตรวจเมื่อ 7 พฤศจิกายน 2569

15. พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2565 มาตรา 50 บัญญัติว่า “ผู้ใดไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการกระทำหรือไม่กระทำการของข้าราชการตำรวจอันมิชอบ หรือพบเห็นข้าราชการตำรวจประพฤติปฏิบัติไม่เหมาะสมและเสื่อมเสียแก่เกียรติศักดิ์ของตำรวจ กระทำผิดวินัย หรือละเมิดประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ ให้มีสิทธิร้องเรียนต่อ ก.ร.ตร. ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ร.ตร. กำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการดังกล่าวต้องไม่มีลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็นและไม่เป็นการสร้างภาระแก่ประชาชนเกินสมควร”ที่มา: ระบบกลางทางกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงที่ใช้บังคับ เปิดตรวจเมื่อ 21 พฤศจิกายน 2569

16. พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2565 มาตรา 43 วรรคหนึ่ง ตอนต้น บัญญัติว่า “ให้มีคณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนตำรวจคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.ร.ตร.” มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับความเดือดร้อนหรือไม่ได้รับความเป็นธรรมของประชาชนจากการกระทำหรือไม่กระทำการของข้าราชการตำรวจอันมิชอบ หรือการประพฤติปฏิบัติไม่เหมาะสมและเสื่อมเสียแก่เกียรติศักดิ์ของตำรวจ กระทำผิดวินัย หรือละเมิดประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ ประกอบด้วย ประธาน ก.ร.ตร. และกรรมการ ก.ร.ตร. ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคล ดังต่อไปนี้ ...”ที่มา: ระบบกลางทางกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงที่ใช้บังคับ เปิดตรวจเมื่อ 7 พฤศจิกายน 2569

17. ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 บัญญัติว่า “ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”ที่มา: ระบบกลางทางกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (searchlaw.ocs.go.th) ฉบับปรับปรุงที่ใช้บังคับ เปิดตรวจเมื่อ 21 พฤศจิกายน 2569

18. Strafprozessordnung (StPO ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเยอรมัน) § 158 Abs. 1 Satz 1 (มาตรา 158 วรรคหนึ่ง ประโยคที่หนึ่ง) บัญญัติว่า "Die Anzeige einer Straftat und der Strafantrag können bei der Staatsanwaltschaft, den Behörden und Beamten des Polizeidienstes und den Amtsgerichten angebracht werden." Satz 2 (ประโยคที่สอง) บัญญัติว่า "Die Anzeige und der Strafantrag sind durch die aufnehmende Stelle zu protokollieren oder auf sonstige Weise zu dokumentieren." และ Satz 3 (ประโยคที่สาม) บัญญัติว่า "Dem Verletzten ist auf Antrag der Eingang seiner Anzeige schriftlich zu bestätigen." ส่วนการปฏิเสธการออกหนังสือยืนยันเมื่อจะกระทบวัตถุประสงค์ของการสอบสวนอยู่ในวรรคเดียวกัน (สรุปความ ไม่ได้ยกถ้อยคำ)ที่มา: https://www.gesetze-im-internet.de/stpo/_158.html (เปิดตรวจเมื่อ 7 และ 21 พฤศจิกายน 2569)

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiampolicestationprep.com/filing-a-criminal-complaint/police-refuse-complaint/

19. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3462/2567 ข้อความในคำพิพากษาฉบับย่อ: “แม้การพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบจะใช้ระบบไต่สวน ซึ่งศาลมีอำนาจแสวงหาข้อเท็จจริงได้เอง แต่กรณียังคงต้องอยู่ภายใต้บังคับแห่ง ป.วิ.อ. ซึ่ง ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 120 ที่นำมาใช้บังคับแก่คดีนี้ด้วยตามมาตรา 6 แห่ง พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. 2559 บัญญัติว่า "ห้ามมิให้อัยการยื่นฟ้องคดีใดต่อศาล โดยมิได้มีการสอบสวนในความผิดนั้นก่อน" ดังนี้ ถ้าพนักงานอัยการฟ้องคดีโดยมิได้มีการสอบสวนก่อนหรือมีการสอบสวนแล้ว แต่การสอบสวนไม่ชอบ ซึ่งต้องถือว่าไม่มีการสอบสวนเช่นกัน เมื่อการฟ้องไม่ชอบด้วยกฎหมายเพราะพนักงานอัยการไม่มีอำนาจฟ้อง ศาลจึงไม่มีอำนาจสั่งให้โจทก์แก้ฟ้องในส่วนผู้กระทำความผิดมูลฐานและพฤติการณ์อันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการจากเดิม ซึ่งมีพฤติการณ์การกระทำความผิดที่แตกต่างกัน และเพิ่มมีการสอบสวนเพิ่มเติมภายหลังจากโจทก์ฟ้องคดีแล้วได้ เพราะการจะสั่งให้โจทก์แก้ฟ้อง ตาม พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. 2559 มาตรา 15 วรรคสาม นั้น ฟ้องเดิมจะต้องเป็นฟ้องที่ชอบด้วยกฎหมายอยู่แล้ว เพียงแต่เป็นกรณีที่ฟ้องเดิมไม่สมบูรณ์โดยไม่ได้บรรยายคำฟ้องให้ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้เท่านั้น”ที่มา ระบบสืบค้นคำพิพากษา คำสั่งคำร้องและคำวินิจฉัยศาลฎีกา deka.supremecourt.or.th (ค้นด้วยเลขคดี) เปิดตรวจเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2569, ข้อจำกัด: ยกเฉพาะข้อความในฉบับย่อที่ระบบแสดง ข้อเท็จจริงเฉพาะคดีอยู่ในฉบับเต็ม

20. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5796/2567 ข้อความในคำพิพากษาฉบับย่อ: “ความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงาน ตาม ป.อ. มาตรา 137 เป็นความผิดต่อเจ้าพนักงานอันเป็นบททั่วไป ส่วนความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จเกี่ยวกับความผิดอาญาแก่... ซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหาย และความผิดฐานรู้ว่าไม่มีการกระทำความผิดเกิดขึ้น แจ้งข้อความแก่... ว่าได้มีการกระทำความผิด ตาม ป.อ. มาตรา 172 และ 173 เป็นความผิดต่อเจ้าพนักงานในการยุติธรรมอันเป็นบทเฉพาะเกี่ยวกับความผิดอาญา สำหรับความผิดฐานหมิ่นประมาท ตาม ป.อ. มาตรา 326 ต้องเป็นการใส่ความโดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นเสียหาย โดยความผิดทั้งหมดดังกล่าวที่ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลยทั้งสามมีความผิดนั้น จะต้องกระทำไปโดยเจตนาโดยรู้สำนึกในการที่กระทำไม่ว่าประสงค์ต่อผลหรือย่อมเล็งเห็นผล คดีนี้จำเลยทั้งสามเพียงเพื่อต้องการทราบข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ในสัมปทานการดูดทราย เพื่อป้องกันส่วนได้เสียเพื่อความชอบธรรมตามสิทธิที่พึงมีพึงได้ตามกฎหมาย ข้อความที่ระบุไว้ในหนังสือร้องเรียนจึงเป็นการแจ้งข้อเท็จจริงตามสภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามความเข้าใจ โดยมีเหตุผลอันควรเชื่อว่าเป็นความจริงโดยสุจริต แม้ว่าจะมีข้อเท็จจริงบางส่วนที่พาดพิงเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และการปฏิบัติงานของโจทก์กับเจ้าพนักงานศุลกากรนครพนมนั้น ก็เป็นข้อเท็จจริงที่มีเหตุอันควรสงสัยและคลาดเคลื่อนไปบ้างตามควร โดยมีจุดประสงค์ที่แท้จริงเพื่อต้องการให้มีคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงดำเนินการทางวินัยเท่านั้น มิได้มุ่งประสงค์ต้องการให้มีความเกี่ยวข้องเกี่ยวพันในความผิดเพื่อให้ต้องรับโทษทางอาญาแต่อย่างใด ดังนั้น การที่จำเลยทั้งสามทำหนังสือร้องเรียนแม้มีข้อความบางส่วนกล่าวพาดพิงถึงการปฏิบัติหน้าที่ของโจทก์ ก็ยังไม่มีข้อบ่งชี้ที่มีน้ำหนักเพียงพอให้รับฟังได้ว่า จำเลยทั้งสามมีเจตนาแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงานเพื่อกลั่นแกล้งโจทก์เกี่ยวกับความผิดอาญา และใส่ความหมิ่นประมาทโจทก์”ที่มา ระบบสืบค้นคำพิพากษา คำสั่งคำร้องและคำวินิจฉัยศาลฎีกา deka.supremecourt.or.th (ค้นด้วยเลขคดี) เปิดตรวจเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2569, ข้อจำกัด: ยกเฉพาะข้อความในฉบับย่อที่ระบบแสดง ข้อเท็จจริงเฉพาะคดีอยู่ในฉบับเต็ม

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://eksiampolicestationprep.com/filing-a-criminal-complaint/police-refuse-complaint/